

колегами-студентами і викладачем.» В ідеальному випадку кожне завдання, яке пропонує викладач, мусить містити моделі індивідуального навчання.

Надзвичайно важливу роль в автономному вивченні іноземної мови відіграє аналіз навчального матеріалу з огляду на самостійний пошук певних закономірностей, що служить довготривалому запам'ятовуванню, сприяє ідентифікації студента з навчальною ситуацією та уможливорює перенесення набутих стратегічних навичок на подальший процес набуття нових знань. З іншого боку, в процесі свідомої роботи над мовою і запровадження певних технік виникають нові стратегії як наприклад: «Я можу спитати інших як вони

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

тично переглянути власний підхід та придумати нові навчальні техніки ...». Крім того, можна запропонувати студентам провести дискусію щодо підвищення ефективності вивчення певного мовного феномену, в ході якої вони поступово приходять до єдиної точки зору та обирають найефективнішу навчальну стратегію.

Невід'ємною частиною автономного навчання є самоконтроль, який здійснюється шляхом ретроспективного погляду на запроваджені стратегії з точки зору досягнення поставленої мети і можливості їх використання в подальшій роботі над дослідженнями тих чи інших мовних явищ (так званий «feedback»). У ході такого самоконтролю студенти мають відповісти на три головних питання:

1. Що я хотів вивчити?
2. Чи потребую я більш детального вивчення матеріалу?
3. Якщо так, то які подальші кроки мені необхідно для цього взяти?

Гайдай Ю. В., канд. екон. наук, доц.
кафедри міжнародної економіки

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

По мірі адаптації вітчизняної системи вищої освіти до зарубіжних принципів та критеріїв функціонування Європейського освітнього простору, закріплених у Болонській декларації, Україна, з одного боку, отримує унікальну можливість продемонструвати світові високий рівень розвитку інтелектуального потенціалу нації, а з іншого, заявити про готовність інтеграції до «еконо-

міки знань», формування якої відбувається шаленими темпами в межах постіндустріального світу.

Але поряд з об'єктивними перевагами для Вищої школи, які виникають внаслідок гармонізації українських і європейських стандартів якості освіти, слід якомога ретельніше оцінити вимоги та критерії оцінки знань, що висуваються з боку безпосередніх акторів європейського освітнього простору, а саме сорока шести країн-учасниць Болонського процесу. Слід зазначити, що критерії оцінювання знань слід розглядати не стільки через стандартну призму локальних заходів контролю знань національних освітніх установ країн ЄС, скільки через об'єктивні стимули та преференції, які отримують студенти та викладачі, внаслідок участі у навчальному процесі та системі генерування знань.

Про таку систему стимулів красномовно свідчать міжнародні рейтинги «університетів світового класу», складені, зокрема, авторитетною газетою Таймс (THES) та Шайханським університетом Цзяо Тун (SJTU) [1]. В основу методології рейтингу Таймс, який публікується з 1971 року, покладено шість критеріїв: фахова оцінка університету спеціалістами освітньої галузі (40 % від фінального розподілу балів), оцінка закладу топ-менеджерами глобальних корпорацій, як основних замовників галузевих досліджень та роботодавців на ринку праці (10 %), посилання на співробітників університетів в авторитетних наукових виданнях (20 %), кількість іноземних викладачів та студентів, що викладають і навчаються у ВНЗ (по 5 % за кожний пункт), а також співвідношення кількості викладачів на кожного студента (20 %). Академічний рейтинг Шанхайського університету складається з 2003 року і базується на порівняльній оцінці університетів відповідно: до кількості випускників, які стали Нобелівськими лауреатами або отримали медаль Філдза (10 %), розмір вузу (10 %), результатів дослідницької діяльності (40 %), кількості цитувань з публікації ВНЗ (20 %), кількості викладачів навчального закладу, які стали Нобелівськими лауреатами або власниками медалі Філдза (20 %).

Відповідно до даних авторитетних рейтингів, найбільш визнаними університетами світу у 2009 році стали вищі навчальні заклади Великобританії та США. Так, до трьох найбільш визнаних світом університетів за рейтингом Таймс(THES) стали; Гарвардський, Кембріджський та Йельський університети, за академічним рейтингом SJTU: Гарвардський, Стенфордський та університет Берклі. Результати не є випадковими, свідченням їх релевантності є те, що випускники вищеназваних вузів очолюють найбільші корпорації світу, стають лауреатами відомих премій у галузі різних наук, урядовими

консультантами, мають гарантований рівень доходу, а найголовніше постійний зростаючий попит на міжнародному ринку праці.

Безумовно, можна досить скептично ставитись до зарубіжних рейтингів, їх критеріїв оцінювання й світової системи визнання університетів у цілому. Але поряд, з цим, саме через таку систему ранжування проглядається досить об'єктивна та зважена низка вимог до організації навчального процесу, методів викладення матеріалу, форми подачі й контролю знань, при дотриманні яких кожний вищий навчальний заклад зданий стали лідером на національному ринку освітніх послуг, центром генерування освітніх інновацій й водночас увійти до ядра такої бажаної «економіки знань».

Отже, визнання й приєднання вітчизняних вищих навчальних закладів до міжнародних стандартів організації навчального процесу, активне формування і просування престижу освітнього закладу, інтегрування науки й освіти, забезпечення достойних умов праці викладачам і студентам, активізацію співробітництва освіти та бізнесу безпосередньо впливають на ступінь їх впливовості й популярності на міжнародному ринку освітніх послуг.

Література

1. Создание университетов мирового класса / Джамиль Салми; пер. с англ. — М.: Весь Мир, 2009. — 132 с.
2. Рейтинг газеты Таймс у 2009 році.
<http://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2009/results> — Інтернет-джерело
3. Академічний рейтинг світових університетів 2009 Шанхайського університету Дзяо Тун (ARWU) <http://www.arwu.org/Statistics2009.jsp> Інтернет-джерело
4. Офіційний сайт Болонського процесу
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/news/> Інтернет-джерело.

Гордєєва Т. Ф., канд. екон. наук, доцент,
кафедра міжнародної торгівлі

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ НА ПРОГРАМІ «МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ»

Заключним етапом навчання студентів у нашому університеті є підготовка і захист магістерських дипломних робіт, мета яких — систематизація, закріплення та розширення теоретичних і